

**Didelį rinkėjų aktyvumą Europos Parlamento rinkimuose nulėmė jaunimo balsai, rodo birželį atliktos naujausios Eurobarometro apklausos rezultatai. Lietuvoje rinkėjus balsuoti labiausiai skatino ekonomikos, socialinės apsaugos ir žmogaus teisių klausimai.**

Bendras europiečių aktyvumas EP rinkimuose – didžiausias nuo 1994 m. – siekė 50,6% (Lietuvoje – 53,43%). Devyniolikoje ES valstybių rinkėjų aktyvumas buvo didesnis nei 2014 m. Didesniu aktyvumu ypač išsiskyrė Lenkija, Rumunija, Ispanija, Austrija, Vengrija ir Vokietija, taip pat Čekija ir Slovakija, kur rinkėjų aktyvumas anksčiau būdavo žemas.

Porinkiminė visose ES valstybės atlikta apklausa atskleidžia, kad didesnę aktyvumą visų pirma nulėmė aktyviau balsavę jaunuoliai iki 25 metų (palyginti su 2014 m., jų aktyvumas išaugo 14 proc. punktu), taip pat 25-39 metų amžiaus žmonių grupė (aktyvumas išaugo 12 proc. punktu).

*„Gegužę vykusiuose EP rinkimuose aktyviau balsavo jauni, proeuropietiški ir visuomeniški piliečiai. Labai ryškus rinkėjų aktyvumo padidėjimas rodo, kad visuomenė, ypač jaunoji karta, vertina savo demokratines teises ir tiki Europos Sąjungos svarba, – pažymėjo EP pirmininkas David Sassoli. Jis pridūrė: – Toks rinkėjų pasitikėjimas įpareigoja europarlamentarus atsakingai skirti naująją Europos Komisiją ir prižiūrėti jos darbą ateinančius penkerius metus.“*

Pilietinė pareiga balsuoti, augantis įsitikinimas, jog balsuojant galima ką nors pakeisti, taip pat stiprėjanti parama ES yra svarbios priežastys, padėjusios piliečiams apsispręsti balsuoti EP rinkimuose. Net 74% balsavusių lietuvių teigė balsavę dėl to, kad tai yra pilietinė pareiga (ES vidurkis – 52%); 47% teigė, kad jie balsuoja visada, o 27% sakė norėję palaikyti jiems artimą partiją. Lietuviai mažiausiai ES balsavo dėl galimybės išrinkti Europos Komisijos pirmininką (1%, ES vidurkis – 8%) bei dėl noro išreikšti nesutikimą (2%, ES vidurkis – 12%). Prie rinkėjų aktyvumo prisidėjo ir „Brexit“ procesas: 22% apklaustųjų ES tai įvardijo kaip faktorių, nulėmusį jų sprendimą balsuoti (Lietuvoje – 13%). Savo ruožtu nebalsavusieji Lietuvoje teigė, kad pagrindinės to priežastys yra nesidomėjimas politika (24%), atostogos arba išvykimas iš namų (19%) bei nepasitikėjimas politika apskritai (17%).

Labiausiai ES rinkėjus balsuoti skatino ekonomikos ir augimo (44%) bei klimato kaitos (37%) klausimai, taip pat žmogaus teisės ir demokratija (37%), ES ateitis (36%) ir imigracija (34%). Apklaustieji Lietuvoje kaip jiems svarbiausius klausimus nurodė ekonomiką ir augimą (56%), socialinę apsaugą (47%) ir žmogaus teisių bei demokratijos skatinimą (35%).

63% apklaustųjų Lietuvoje buvo tikri, už kurią partiją balsuoti, o 35% svarstė pasirinkimą iš

skirtingų partijų. 45% apklaustųjų teigė visada balsuojantys už tą partiją, 23% apsisprendė prieš kelis mėnesius, 18% - prieš kelias savaites, o 12% - likus kelioms dienoms iki rinkimų arba rinkimų dieną.

44% apklaustųjų ES prisiminė viešoje erdvėje matę ar girdėję raginimą balsuoti EP rinkimuose. Lietuvoje šis rodiklis siekė 39%. Didžiausias procentas užfiksuotas Nyderlanduose (85%) bei Maltoje (78%), o mažiausias - Bulgarijoje (24%) bei Graikijoje (26%). Pusė teigiamai atsakiusių europiečių balsavo rinkimuose, tačiau 39% nebalsavusiųjų taip pat matė ar girdėjo raginimą balsuoti.

Daugiau nei du trečdaliai apklaustųjų (68%) Europoje įsitikinę narystės ES nauda jų šaliai - tai didžiausias rodiklis nuo 1983 m. Lietuvoje taip mano net 91% apklaustųjų. Kita vertus, tik 41% Lietuvos gyventojų sutinka, kad į jų nuomonę atsižvelgiama Europoje - nors tai 9 proc. punktais daugiau nei pavasarį, ES vidurkis yra 56%. Panaši dalis - 42 proc. - lietuvių sutinka, kad į jų nuomonę atsižvelgiama jų pačių šalyje. Čia Lietuva dar labiau atsilieka nuo ES vidurkio (65%). Vis dėlto Lietuvoje stiprėja pasitenkinimas demokratijos veikimu ES, ypač laisvais rinkimais, pagarba žmogaus teisėms, galimybėmis dalyvauti politiniame gyvenime, žodžio laisve ir medijų įvairove. 74-80% apklaustųjų Lietuvoje išreiškė pasitenkinimą šiais aspektais, o lietuvių pasitenkinimas medijų įvairove (80%) yra vienas didžiausių visoje ES (po Portugalijos ir kartu su Graikija). Savo ruožtu daugumos lietuvių (54%) vis dar netenkina kovos su korupcija padėtis.

*Iš viso „Kantar“ tiesioginiuose susitikimuose apklausė 27.464 EP rinkimuose balsuoti teisę turinčių respondentų 28 ES valstybėse. Apklausa vykdyta 2019 m. birželio 7-26 dienomis.*

